

Nr 2 2011 | Julnummer

Väntan

Ny bok om Hjorthagen

Ångvältssäsong av F96 - igen!

Nora till landslaget

A-laget vann serien

Fjärrvärmevalet

Nu är det dags att välja fjärrvärmeabonnemang. För att göra valet lättare så skickar vi information baserad på din fjärrvärmeanvändning. Där kan du se hur de olika alternativen skulle påverka dina kostnader. Vi ringer också runt till alla fjärrvärmekunder i flerbostadshus och kontorsfastigheter för att erbjuda rådgivning.

Är det något du undrar? Ring 020-46 00 00 eller besök fjarrvarmepadinavillkor.se

Värtans mittbackspår från 1960- och 1970-talen:
Rolf Rudin och Leif "Fiffi" Andersson med hustru Titti.

Åke Frick, "Jompa" Eriksson, Roger Almkvist och Leif Wahlström följer spånt sista matchen mot FK Bromma

Äntligen serieseger!

Värtans målvakt Benjamin Jonson Nyborg.

Lagkapten Fredrik Svedberg skriver autografer.

Glädje efter slutsignalen och segerdans i omklädningsrummet

Julgransplundring i Kyrksalen

Julgransplundringen inträffar söndag **22 januari kl 14.00** i Kyrksalen bakom Hjorthagskyrkan. Dans kring granen till levande musik, fiskdamm, kasperteater, trollkarlen Max Magico.

Biljetterna för barnen kostar 50 kr. Barnen får en bulle, saft och en liten godispåse. Vuxna fri entré. Kaffeservering och lotteri för de vuxna.

Biljetter betalas vid entréen men beställs senast torsdag 19 januari på ett av följande två sätt: Telefon: **664 16 45** eller via e-post **mats.erik.rehn@gmail.com**

Värtans IK:s årsmöte

Värtans IK:s medlemmar kallas till årsmöte måndag 26 mars 2012 kl 19.00 i Djurgårdens lokaler vid Hjorthagens IP (gamla matbepisningen).

Ny bok om Hjorthagen

Beställ "Hjorthagen och runtomkring" (skriven av Mats Rehn och formgiven av Christer Langseth) genom att skriva till Mats Rehn Nimrodsgatan 19 115 42 Stockholm;

mats.erik.rehn@gmail.com
Pris 200 kr + eventuellt porto.

Boken är 160 sidor i fyrfärg och handlar om Hjorthagen ur alla tänkbara aspekter. Här finns specialritade kartor, här beskrivs pionjärbefolkningen, Gamla Hjorthagen, Abessinien, skolhusen, kyrkan, föreningslivet, butikerna, Myrorna,

Hjorthagens IP mm. Dessutom finns särskilda kapitel om Lill-Jansskogen, Storängsbotten, Ropsten, Värtahamnen, Värtagasverket och Värtaverket

Pris 200 kr + eventuellt porto. Boken säljs vid julgransplundringen, årsmötet och andra arrangemang i Värtans IK:s regi.

Bli medlem i Värtans IK

Värtans medlemsantal ökar sakta men säkert. Medlemskap kostar 250 kr per år. Värtans plusgiro är 25 93 93 - 7. Om du betalar nu i slutet av 2011 gäller medlemskapet för 2012. Du som redan är medlem får brev att betala medlemsavgiften i april.

Valborg på Hjorthagens IP

Troligen blir det inget valborgsfirande på grund av att Hjorthagens IP är byggarbetsplats.

VÄRTABLADET ges ut av Värtans IK, två gånger per år. Upplagan är 2 600 exemplar. Redaktion: Mats Rehn, ansvarig; tar emot bilder, artiklar och annonser. Anders Häggström, form. **Bidrag skickas till:** Mats Rehn, Nimrodsgatan 19, 115 42 Stockholm, 664 16 45.

Adressändring meddelas VIK:s kansli, Box 39032, 100 54 Stockholm, 664 67 36 eller **mats.erik.rehn@gmail.com**.

Värtans IK finns även på internet: www.vik.a.se, www.vartanik.se

Prick klockan sju sätter det igång. Då vaknar de Hjorthagsbor, som inte redan är på språng. Då börjar det stora dunkandet. Det pålas för Norra Djurgårdsstaden och för Norra Länken. Under senare delen av 2012 flyttar de första nya Hjorthagsborna in i Norra Djurgårdsstaden och därmed slutar Hjorthagens glesbygdsepok. Inget blir sig därefter riktigt likt och förhoppningen är förstås att det mesta ska bli till det bättre. En

(utgiven av Värtans IK och Exploateringskontoret) har syftet att ge både Hjorthagsborna och inflyttarna i Norra Djurgårdsstaden kunskaper om och känsla för vår hembygd.

För Värtans IK har senhösten varit om-tumlande. Klubblokalen på Hjorthagens IP har evakuerats, fotbollsutrustningen är tillfälligt inhyst i gamla matbESPisningshusets bottenvåning (tack Djurgårdens IF:s ungdomsfotboll för hjälpen), serveringen rivs, fotbollsplanerna grävs upp. När kaosets tid är förbi, kanske till tidig höst 2012, har Hjorthagens IP fått tre konstgräsplaner och Värtans IK en totalrenoverad klubblokal, med en ny servering vägg i vägg.

Våren 2012 kommer Värtans fotboll att sakna en hemmaplan, vilket är en stor påfrestning. Troligen blir Östermalms IP ny adress. Det känns därför skönt att säsongen 2011 var så positiv för Värtans A-lag, som haft några tunga år. 2007 åkte Värtan ur division 2 och på kortast möjliga tid hamnade laget i division 5. Men 2011 blev det en efterlängtd serie-seger och nästa säsong blir det spel i division 4. Även vårt duktiga femtonåriga flicklag fick spela på Hjorthagens naturgräs den här sista säsongen. Det blev serie-seger, i S:t Eriks-cupens högsta serie och till slut även finalvinst mot Sollentuna med 7-6 efter straffdramatik.

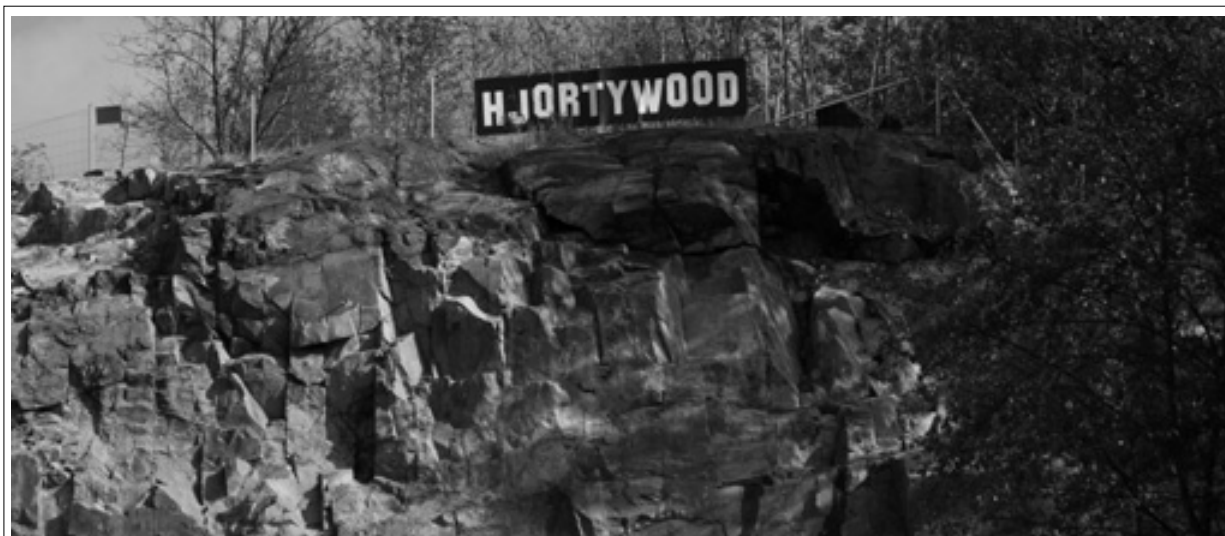
På kvällen blir det åter tyst. Dunkandet har upphört, men nästa morgon börjar det igen.

MATS KRÖNIKA

Hjorthagen - en byggarbetsplats

större befolkning borde till exempel öka pressen på SL att göra något radikalt åt rullbandsproblemet, en större befolkning borde kunna få landstinget att ge vårdcentralen större resurser, en större befolkning borde trygga skolans framtid. Värtans IK och Folkkulturcentrum borde få nya medlemmar och ökad styrka. Kanske kan det till sist bli en gång- och cykelbro intill tunnelbanebron över till Gärdet? Stadens nämnder utreder just nu ett medborgarförslag om detta. Förhoppningarna, men även frågetecknen är förstås många. Mycket hänger på oss själva och hur vi gör det bästa av förändringarna.

Den nya boken *Hjorthagen och runtomkring*

Intill den högsta gasklockan ligger berget bart. Området har sanerats. Någon energisk person har försett klippkanten med skylten "Hjortwood". Förebilden är förstås klippan utanför Los Angeles med skylten "Hollywood". Foto: Christer Langseth

Trots att det är mitt på dagen en helt vanlig onsdag råder en febril aktivitet i Hjorthagens Medborgarhus, där Folkkulturcentrum (FKC) håller till sedan 2007. Bengt Höjer och Värta-
bladet's utsände hittar till sist ett gömställe för ett längre samtal. Bengt Höjer långtidsvikarierar som kanslist och har fullt upp med bokningar och telefonsamtal.

”Du som sysslar med idrottsklubben och jag som jobbar i FKC bidrar till folkhälsan var och en på sitt sätt. Människor måste röra sig och dessutom syssla med kultur för att må bra”, hävdar Bengt. Han borde veta vad han talar om, eftersom han faktiskt är professor i folkhälsa och internationell hälsa. Yrkeskarriären inleddes som barnläkare på olika sjukhus i Storstockholm, med tre års tjänst i Etiopien, och därefter på den nya barnkliniken på Huddinge sjukhus. Efter 1989 blev det huvudsakli-

Bengt Höjer och Hjorthagens Kulturhus av MATS REHN

gen forskning i och med s.k. u-länder. Det är alltså en kvalificerad kontorsvikarie, som FKC håller sig med.

Hur hamnade då Bengt i FKC? Förklaringen är teaterintresset, som började redan i gymnasiet och som fick en ny skjuts i Framteatern, vilken uppstod som en amatörteatergrupp med koppling till legendariska Fria Proteatern. 2002 spelade man på FKC en pjäs om Stockholm 750 år på Skeppsholmen. För Bengt var FKC en gammal bekant, eftersom han omkring 1980 hade gått teaterkurser på FKC med ledare som Gunilla Nyroos och Augusto Boal (skapare av den så kallade Forumteatern, där publiken kan ingripa och påverka pjäsen).

Bengt blev 2003 FKC's ordförande fram till 2006. FKC:s lokaler på Skeppsholmen stod inför en totalrenovering och 2007 hittade man ersättningslokaler i Hjorthagens Medborgarhus. Bengt hörde till dem som var omedelbart klara över att här borde man bli kvar, trots att många medlemmar drömde om att flytta tillbaka till Skeppsholmen. ”För dyrt och för avsides läge”, menar Bengt om Skeppsholmen.

Starten i Hjorthagen var lite trög och det är egentligen först nu som Hjorthagsbor har börjat hitta till FKC. Det dagöppna caféet lockar in folk och självklart även det omfattande programut-

budet. Här lockar man med teater, danskvällar, allsång, konserter, kurser i kroki och porträttmålning, gratisbio på söndagar, sång- och röstskola, Bulgarisk damkör och så vidare. Verksamheten blomstrar och egentligen är problemet bara ett: ekonomin. Månadshyran är 42.000 kr, vilket känns svindlande mycket, men egentligen är det ganska billigt med tanke på den stora ytan i två plan.

Styrelsens huvuduppgift är, liksom i de flesta ideella organisationer, att skaffa fram pengar. Kulturförvaltningen har dragit ner anslaget till hälften, men Bengt har gott hopp om att bidraget åter ska öka. Dessutom känner man ett starkt stöd från Östermalms stadsdelsförvaltning. Men det gäller att hitta nya grepp. Bengt nämner i förbigående ett påbörjat samarbete med Hjorthagens gård (ungdomsgården på Skogvaktargatan) och med förskolan. I det senare fallet handlar det om teater för barn under dagtid.

Syftet med FKC är att få vanliga människor att odla sina konstnärliga och kulturella intressen. Finns det någon framtid i denna tanke, just i Stockholm med dess överutbud av aktiviteter? Det är klart att Bengt tror det, eftersom han satsat hela sin själ på FKC. Men det gäller att tänka nytt och hänga med sin tid. Bland annat anser Bengt att FKC bör byta namn till Hjorthagens Kulturhus, eventuellt med /FKC som efterled. Ambitionen

att bli en angelägenhet för Hjorthagsborna är en mycket viktig pusselbit i FKCs överlevnadsstrategi. Dessutom drömmer Bengt om en framtida satellitlokal på gasverksområdet, kanske i samarbete med ”Internationell scen i gasverket”, som är en långt gången plan att göra gasverksområdet till en central punkt i Stockholms kulturliv. ”Vi skulle kunna ha en musikscen därnere, kanske en jazzscen”, tänker Bengt högt.

Några år till hoppas Bengt kunna hänga med. Han är ingen direkt ungdom, född 1938, men i fritidshuset i södra Dalarna, där familjen för övrigt har sina rötter, kan han ladda batterierna. Inte att förglömma FKCs Teatersommar, där Bengt deltar som skådespelare.

Gamla Folkets hus

av MATS REHN

Hjorthagens Folkets hus invigdes 1909 och revs 1955. Först 1964 stod Hjorthagens medborgarhus klart. Folkets hus kallades ofta Kåken och dess biograf Lusoperan eller Jonas.

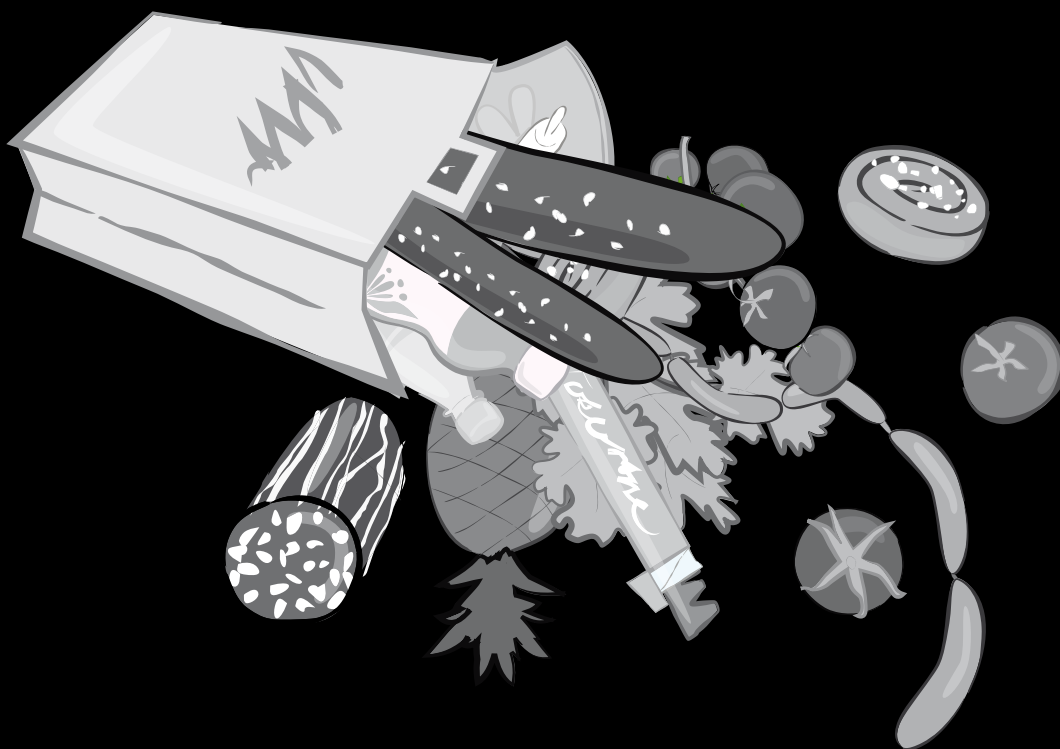
Hjorthagens Folkets hus efter tillbyggnad 1921.

Hjorthagens Folkets hus 1909

T - JARLEN

*Våra kunder gör
en bättre affär!*

Värdekupong

Gäller vid ett köptillfälle tom
2012-01-31 på ICA Kvantum Värtan.
Vi reserverar oss för ev tryckfel.

10%

Gäller ej tobak, spel och lotter.

ICA
KVANTUM

Värtan
Öppet alla dagar 8-22
ICA.se/kvantumvartan

Bowlingsvep

Tjejerna

Heléne Rydén och Karin Hedström

Veteranerna

Mats Rehn och Hans Andersson

Janssons

Andreas, Folke och Fredrik

Bröderna

Emil Andersson och Jesper Bergwall

Restaurang Bambina

Artemisgatan 18 Telefon 664 55 07 Öppet: vardag 10–22, lör–sön 11–22

ÄT HOS OSS – ELLER TA MED

Pizzor Husmanskost Sallader
Dagens tips À la Carte

Dagens serveras 10–14

FULLSTÄNDIGA RÄTTIGHETER

Här fortsätter romanen om Helge. Vi får följa Helge och några medlemmar i hans familj från 1902 fram till 2008. De tidigare kapitlen hittar du på Värtans nya hemsida: www.vartanik.se

Detta har hänt: Helge får anställning på Värtaverkets byggarbetsplats 1902. Han blir kvar på Värtaverket och i Hjorthagen. 1910 flyttar Helge, hustrun Elin och deras tre barn in i Gula husen. Helge blir förrådsbas och flyttar 1935 till Untravägen i Abessinien med Elin och dottern Vera. Kapitlet nedan utspelas 1943 under andra världskriget. Vera har flyttat hemifrån, men inte så långt. Hon bor med sin fästman på Motalavägen. Den femårige sonsonen Jerry besöker ofta Helge och Elin.

Helge

av Mats Rehn

KAPITEL 7 ; Två timmars beredskap (1943)

”Tjenare Helge. Stekt falukorv och potatismos. Det ska verkligen smaka.« Det var pannreparatören Skog, som stod bakom Helge i matkön och slog av dammet på sin skärmmössa. Även axlarna på Skogs slitna blåjacka var täckta av ett vitt damm. ”Helge, kan du inte blåsa bort dammet på jackan. Det känns kymigt att gå in i matsalen så här dammig.” Helge vände sig om och blåste bort dammet så gott han kunde. Han visste att Skog sysslade med rörbyten till en panna och då brukade det bli så här, eftersom rören var omgivna av ett tjockt lager asbest.

Som förrådsbas hade Helge ett betydligt trevligare arbete än Skog, men det var trist med de ständiga verktygsstölderna. Folk stal som korpar. Man tyckte väl att man hade rätt till det, när världskriget rasade och allt var så besvärligt. Det fanns till och med de som smugglade ut kol i matlådorna. Helge skulle aldrig våga riskera sitt arbete och sitt anseende på det viset. Om den röda lampan lyste i porten blev man noga visiterad och det var tillräckligt otrevligt, även om man hade rent samvete.

Helge och Skog slog sig ner vid samma bord i matsalen. Det fanns de som undvek Skog, eftersom han var kommunist, men Helge kunde inte gärna behandla sin vän på det viset. Skog bodde i Gula husen på Nimrodsgatan och de hade varit nära grannar innan Helge blev abbisbo. Skog berättade att han och familjen egentligen ville tillbringa semestern hos föräldrarna i Bollnäs, men att det inte kunde bli av på grund av världskriget. Elverkarna fick ju inte vara hemifrån mer än två timmar och inte hade föräldrarna telefon heller. Kriget hade gjort dem ofria, men Helge och Skog var överens om att det ändå var skönt att slippa be-

redskapen. Helge såg fram emot att tillbringa sina två semesterveckor i kolonilotten vid Söderbrunn i Lill-Jansskog.

De kom överens om att träffas i vid politiska knuten (hörnan Artemisgatan/Nimrodsgatan) efter middagen, för att gå ner till Lidingöbron och rycka strömming. Vid sjutiden stod de framför brons bommar. Det tog några minuter innan broöppningen var avslutad och Jerry ryckte otåligt Helge i byxbenet. Den femårige sonsonen, som var på besök ville förstås inte missa fiskeäventyret med farfar. Skogs hustru Märta hade också följt med och var utrustad med en emaljerad hink. Ryktet sa att strömmingen gick till och stekt eller gravad strömming var inte att förakta i dessa ransoneringsstider.

Sällskapet tog plats bortom den öppningsbara brodelen. Framför dem låg Tranholmen och till vänster gasverkshamnen, där en svartmålad tysk kolbåt lossade sin last. Kriget hade gjort att kolbåtarna var ganska få till antalet, men både gasverket och elverket hade bastanta kolhögar lagrade. Bron började skaka och Jerry såg förskräckt upp mot Helge. ”Det är inget farligt, det är bara Lidingötagget som kommer”, förklarade Helge. Jerry lät sig lugnas och ställde sig på knä för att se på de blanka strömmingarna, som i ganska rask takt fyllde den ljusgula hinken.

Efter ungefär en timme var de nöjda med sitt fiske. Hinken var nästan full och Helge kände sig glad. Han fick dock lova Jerry att slippa äta de beniga fiskarna. Farmor Elins köttbullar smakade mycket bättre, tyckte Jerry. När de passerade

Artemisgatan/Nimrodsgatan, från gasverkshållet

Artemisgatan/Nimrodsgatan, från elverkshållet

politiska knuten, hälsade de på den kortspelande manliga skaran. De spelade stående, med ett par tidningar utlagda på marken för att skydda korten. Ett par av de mest aktiva socialdemokraterna såg dolskt på Skog, men så här på lördagkvällen fick den politiska kampen ligga nere.

När Helge och Jerry stolt visade upp sin fångst, kunde Elin berätta att allt tydligen var lugnt på Värtaverket. Telefonen hade varit tyst hela kvällen. Det visste Elin säkert. Hon hade inte vågat lämna lägenheten ens för en minut.

Luftförsvarsövning vid Värtaverket under andra världskriget

Personerna i *Helge* är påhittade, men detaljer har ofta sin motsvarighet i verkligheten.

Följande huvudpersoner figurerar:

Helge (1884 – 1961) – anställd på Värtaverket

Elin (1886 – 1970) – Helges hustru – strykerska, senare sömmerska

Anton (1875 – 1934) – äldre bror till Helge – anställd på Värtagasverket

Karin (1876 – 1941) – Antons hustru – sömmerska

Vera (1915 – 1992) – Helges och Elins yngsta barn

Jerry (f. 1938) – sonson till Helge och Elin

Jenny (f. 1972) – dotter till Jerry. Jenny ärver Veras lägenhet i Hjorthagen

1950 flyttade jag, mor, far och två syskon (Janne och Gun) in på Älvkarleövägen 13. Alla familjer hade två, tre barn så det var makalöst många barn som strömmade ut från portarna. Jag gick i samma klass som Reidar Wige och var

med disk- eller skurvatten i rännstenen. I gamla Hjorthagen låg också Hjortisbiografen med sina obekväma trästolar. Bakom ett skynke stod pianot som ett minne från stumfilmens tid. Vi hatade de alltför långa reklamfilmerna som fördröjde

Minnen från Älvkarleövägen 13 nb

av BERTIL ARKRANS

liksom han intresserad av idrott, mest löpning och höjdhopp. Så småningom riktades idrottsintresset in på bergsklättring.

Men åter till Älvkarleövägen. Min stora glädje under 1950-talet var bildandet av "Älkans Skiffelgroup the Rattler". Vi spelade och jammade på ungdomsgården och i skolbespisningslokalen. Förutom rock och skiffelmusik spelade vi även dansmusik och en kväll i veckan fick vi repa i kyrksalen.

På vintrarna var Fiskartorpets tre hoppbackar en paradisisk miljö. Vi ägde inte några backhopparlägg men slängde oss ut med vanliga längdskidor både i lilla backen och mellanbacken, "Självördarn". Längdskidorna fladdrade farligt i vinden, men man ville ju inte vara någon mes. Andra vintriga äventyrligheter bedrevs i Värthamnen, där man skulle prova isflakens bärighet och flytförmåga nära den öppna mitträken. Det var svårt att förklara hemma, när man steg in med dyngsura pjäxor och byxor.

Jag bodde ju i Abbis. Bland träkåkarna i gamla Hjorthagen kunde man se folk tömma zinkhinken

huvudfilmen. Vi levde verkligen med. Varje dans eller kyss i filmen hälsades med ljudliga blåsningar i biljetterna. Som avslutning på bioäventyret åkte vi abbisungar i svischande fart på trätrappans ledstång ner till Jägmästargatan.

Något jag aldrig glömmer är de stora vinterkrigen på Hjorthagsberget där hundratals unger från när och fjärran samlades för att puckla på varandra med julgransslanor, isbollar och andra tillhyggen. En gång föll jag nerför bergssidan och fick åka till Karolinska för att röntga ryggen.

Precis som Reidar Wige kom jag att syssla med konstnärlig verksamhet. Reidar skriver dikter och tecknar, medan jag gick en fotografutbildning, fortsatte på Konstfack och till sist kom in på Konsthögskolans skulpturlinje. Till min glädje har en och annan kompis från Hjortis hittat mina utställningar, trots avståndet till Skåne.

Hälsningar: Bertil Arkrans
Sälshög 413
273 93 Tomelilla
www.bertilarkrans.se
E-post: bertil.arkrans@tele2.se

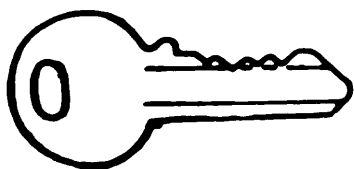

**Älkans Skiffelgroup
The Rattler.**
Bertil längst till höger.

Färdigt, färdigt och självklart återgått, men inte brydde sig de här båda hånspande pojkarerna om det

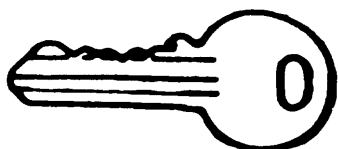

När det går i baklås

LÅSFIRMAN
H. JIDBERGS

Sibyllegatan 18
661 18 76

coop nära

ÖPPET

mån-fre 8-21

lör 9-21

sön 10-21

Välkommen!

önskar Karin Jansson med personal

Artemisgatan 17 • 664 43 91

LEX INKASSO erbjuder en kedja av personliga Credit Management-tjänster. ¶ Vi fungerar som ditt kunniga bollplank inom kredit-riskhantering. ¶ Vi vårdar dina kundrelationer men satsar på snabbhet och effektivitet när det gäller dina fordringar. ¶

LEX INKASSO

BOX 1714, 183 17 TÄBY
TELEFON 08-544 432 40 TELEFAX 08-544 432 45
E-POST info@lexinkasso.se

**ALLMÄNNA FLYTT
& EXPRESS AB**

Artemisgatan 47 ☎ 08-6642809

Packning

Flyttning

Städning

Artemisgatan 47 ☎ 08-6642809

**ALLMÄNNA FLYTT
& EXPRESS AB**

Reidar Wige: Åren i Hjorthagens Folkskola

– reflektioner av en folkskolegrabb i världen

Man kan nog säga att det var i och med inträdet i klass 5 i Hjorthagens Folkskola med magister Gunnerbeck som det allvarliga i folkskolegången började. Magister Einar Gunnerbeck, hösten 1953 – våren 1957 – klass 5-8. Under takpannorna till höger om trapphuset, den första salen.

På den byggklosslika ingångsportalen: i relief kosmiska tecken pekande på att det som sker här, det som förekommer här, har en avstämningspunkt i det stora kosmiska sammanhanget!

Om jag skulle nämna två saker som absolut framträdande under dessa fyra år så var det:

1. Det dagliga Fader Vår läst högt av oss i korus stående med knäppta händer och böjda huvuden vid bänkarna på morgonen.

2. Det dagliga utdelandet av bestraffningar, tuktningar (av främst vissa speciellt utsatta grabbar) – örflar, tinningshårluggningar...

Absurt! – Hur hänger detta ihop? För den delen, det hade varit rimligare, fruktbarare och trovärdigare att vårt dagliga Fader Vår om morgonen hade riktats till årstiden Vår. – Fader (eller: Moder) Vår, som är i himlen, helgat varje ditt namn, ske din vilja osv, osv...

Agandet vidtogs med berätt mod när en viss grupp skolelever avskilts till läroverk och själva arbetarklassens pojkar fanns kvar och skulle tuktas (och där fanns ”vissa speciellt utsatta grabbar”...)

Magister Gunnerbeck var en spenslig, spänstig man (med en son i samma ålder som vi), alltid klädd i skraddarsydd kostym, med väst, vit skjorta och slips. Man kunde se honom komma gående med spänstiga steg uppför Jägmästargats-backen,, stram dyka upp på trottoaren mellan tennisbanan, träskolehuset, småskolan – från hemmet på Furusundsgatan. Eller försiktigt komma glidande i sin gröna Dodge och parkera den mellan skolgårdsgrindarna på Jägmästargatan (vänstertrafikens tid). Och så: gående mot portalens kosmiska ... till genuin humanism uppfordrande tecken (om det samhälleligt funnits rim och reson).

Magister Gunnerbeck var en bra lärare – man kan nog inte säga annat! – Jag skall återkomma till

det. Nu några rader om de två idylliska perioderna: klass 1-2, fröken Korning och klass 3-4, magister Almén. Det fanns flera småskolelärarinnor – jag fick fröken Korning. En i mina ögon så vacker, skarpskuren litet äldre kvinna, mörkhårig och med en exotiskt bronstonad hy, med en speciell doft, syrlig som av äpple, som blandades med trätrappornas bets och lack. Det var i en sal på det övre planet i den högra uppgången. Det som var givet var att lära sig alfabetet, skriva och läsa – i ett blått häfte klistrade vi in ur trycksaker, som veckotidningar, klippta bilder vars bokstavbörjan passade in på bokstäverna A, B, C..

I de blå övningshäftena (skrift, enkel matematik) minns jag många prydliga guldstjärnor. – Det var ju bra.

I den vänstra uppgången överst fanns syslöjds-salen – att sitta där och sy dessa namngivna stygn på små dukstycken var givande. (Fjärran de kommande mardrömstimmarerna i träslöjd i Engelbrekts folkskola! - Fick i klass 5 en hurril av träslöjds-läraren. Plötsligt. Och jag stod som ett frågetecken! - Jag hade pratat med en hyvelbänksgranne, om något som helt visst hade med slöjdandet att göra. Jag kom aldrig riktigt över denna oförrätt - hela träslöjdstidens resterande 3 år blev förstörd.)

Så klass 3-4 och magister Almén. (Som i småskolan både pojkar och flickor.) Han såg till att jag kom in som teckningselev på Konstfackskolan, Mäster Samuelsgatan, en sen eftermiddag i veckan – som ”övningsobjekt” för blivande teckningslärare. I övrigt fortskred lugnt inlärandet/läsandet i Historia, Geografi, Svenska, Samhällskunskap... - En lite kuriös sak var att denne magister entusiastiskt visade mig och en annan i klassen sin nya lägenhet i ett alldeles nybyggt hus på Artemisgatan. Och senare bjöd oss att närvara vid hans bröllop i Maria kyrka, Hornsgatan, Söder.

Detta var den idylliska tiden.

Så... Men ”magister Gunnerbeck var en bra lärare – man kunde nog inte säga annat!” Och jag hade inga direkta personliga besvär av/med honom. En gång var det dock när att jag åkt på en örfil. - Lärarinnan i skolköket i Engelbrekts

folkskola, hade skrivit upp mig i anmärkningsboken, handhavd av »ordningsmannen«, för senare överlämning till magistern. Jag hade skojar till det på något sätt under matlagningslektionen. Visste hon att den som skrevs upp skulle fysiskt bestraffas? - Jag kallades fram inför klassen i lektionssalen, dagen efter, till magister Gunnerbeck för att få min åthutning. Jag ville inte bli benådad. Magistern höjde handen till slag, men örfilen hölls inne, handen stannade alldeles intill kinden och ett välmenande, överslätande leende på tunna läppar drog över hans ansikte.

Fick premium, utsågs att hålla den svenska fanan vid någon skolavslutning och sändes upp som springpojke till julbasaren i kyrksalen... Och det fanns en viss substans, riktning i lektionerna. Ett kulturinnehåll.

Utöver det gängse: Historia, Geografi, Samhällskunskap, Kristendomskunskap (i vilken det var jag som genom åren anlätades som högläsare – ur Bibeln, ett av människans största skönlitterära verk; läsandet av Människans ord, om/till människobegreppet Gud) ... utöver det gängse, ja, tog magister Gunnerbeck inom ramen för ämnet Svenska initiativ till högläsning av litteratur. Frans G. Bengtsson Röde Orm, Jules Verne Den hemlighetsfulla ön, Selma Lagerlöf Löwensköldskaringen, Sigfrid Siwertz Mälarpirater... Litteratur- och läsetimmar i skolsalen.

Vid något tillfälle skulle vi själva gå ut en sväng och beskriva, skildra det vi såg. – Stort intryck på mig. Och då hade jag/vi redan fått avslutningstidens litteraturläsebok i händerna – Från Tjänstekvinnans son till Tåbb med manifestet: August Strindberg – Lars Ahlin; och däremellan namn och texter som etsat sig in i mitt medvetande – och illustrationerna, tuschteckningarna av Yngve Svalander!

På den fysiska sidan fanns »stronga« gymnastiksalsaktiviteter, ideligt handbollsspel på asfaltsgården bort mot kolonitäppsnedgången, sommarbesök på idrottsplatsen för friidrott, vintertid skridskoåkning (som mest var på Stadions konstisrink), utflykterna (för mig hemska) till Vanadisbadet, stojet där och det förutsatta simmandet....

En speciell aktivitet/övning var den ofta återkommande löprundan ut mot Lill-Jansskogen, vägen upp mot Östermalms IP, Lidingövägen ned

och tillbaka upp till skolan (start och mål var inne i själva skolsalen där magistern tronade upphöjd vid sin kateder). Vi startade en och en med en minuts mellanrum – de som skulle ta längst tid på sig startade först och sedan varteftersom i magisterns rangordning; efter min uppdragade löpförmåga fick jag starta sist...

Men – det var det där Men:et: Det dagliga Fader Vår ("Herrens bön") och det dagliga magistervåldet – med ett spasmiskt ansiktsuttryck. – I en tidigare kull hade till slut en grabb slagit tillbaka! (Var det här agandet sanktionerat? Att märka är att magister Einar Gunnerbecks äldre bror Gunnar, en liten gråhårig, låghalt man, var överlärare i området Engelbrekt/Hjorthagen!)

Ett visst överskuggande av Men:et var det här med att det fanns en substans, riktning i/på lektionerna. Ett kulturinnehåll. Ja, det.

Och jag såg mig aldrig någonsin som en som skulle gå över till ett läroverk. Sådant ... så idérikt, tilltalande ideologiskt och mentalitetstilltalande var inte samhället.

Jag var en folkskolegrabb.

Jag har inte varit annat än och är inte, på ett plan, något annat än en folkskolegrabb – en folkskolegrabb i världen!

Magister Einar Gunnerbeck från en lite oskarp klassbild.

Einar Gunnerbeck tecknad av den forne eleven Reidar Wige

.....
Reidar Wige Född 1942. Uppvuxen på Ahlsellvägen. Folkskola och konstskolor. Brevbärare (1958 - 2007) Debuterade i Bonniers Litterära Magasins debutantnummer 1969. Debuterade i bokform 1970 med diktsamlingen Det fanns visionär och utopisk agitation (Wahlström och Widstrand)

Välkommen till en riktig bank – nära dig

När gick du igenom din ekonomi senast?
Ring oss eller kom förbi så kan vi förutsättningslöst diskutera vad som kan förenkla din vardagekonomi.

Vi hjälper såväl privatpersoner som företag och bostadsrättsföreningar.

Värtavägen
Tfn: 08-701 80 20
www.handelsbanken.se/vartavagen

Handelsbanken

Lite bättre och personligare

Vi har utbildningar för

- B-körkort – intensiv och automat
- Handledare
- Risk 1 – alkohol och droger
- Teori samt cd med 520 teorifrågor

Du kommer att köra Mini Cooper Tdi. En miljöbil som går på Biodiesel. Den drar bara 0,38 liter milen.

662 90 40 · Artemisgatan 49 A · www.ropstenstrafikskola.se

ROPSTENS
Trafikskola

Besöket hos John »Jompa«

Eriksson blev ovanligt kortvarigt den här gången. Värta-
bladet utsände kände tidspressen av
att klubblokalen måste tömmas
innan byggjobbarna invaderade
och Jompa själv hade som vanligt
fulltecknat program. Finkostymen
hängde i tamburen i avvaktan på
Sven Tumbas begravning.

Jompa hann dock berömma
Värtans duktiga A-lag i fotboll: ”trevlig fotboll,
snabbt och bra passningsspel, mycket direktpass-
ningar i steget”.

Vi kom också att tala om Kurt Johanssons
generösa gåva till klubben. ”Nutte har alltid varit
en fin kille. Träffade honom en sommar i Roslagen
och då fick jag en gädda som låg i bilens baklucka.
Energiknippe som ytterhalv, både i fotboll och i
vintersporterna. Brorsa till Olle »Snuttis» Johans-
son. Vilka namn: Snuttis och Nutte! Nutte var
förresten polare med Anders Börje (rikskänd sång-
artist och Hjorthagsbo). Nutte och Anders hade
kaninburar under kriget. Sålde kaninerna som käk.
Burarna låg i slutningen mellan Tegeltravarna och
idrottsplatsen, där man några år senare byggde de
två tvåvåningskåkarna”.

På senare tid har Jompa sysslat med att sortera
en väldig mängd Alfa-bilder som en äldre herre

Tack Kurt »Nutte« Johansson

Den gamle värtaspelaren och medlemmen
Kurt »Nutte« Johansson har skänkt en stor summa
pengar till Värtans IK. Tack! Grattis på 90-årsda-
gen 9 december.

Kurt Johansson i oktober 2011.

Jompa minns Kurt Johanssons generösa gåva till klubben

gett honom. Jompa kan ju
aldrig tacka nej till idrotts-
historia. Vet du hur många
värtakisar som blev Alfa-bil-
der? Jag gissade på tre, men
Jompa säger fyra; Jompa själv,
Berndt Ivegren, Lasse Bro-
ström och Bimbo Lind. Dessa
fyra fostrades i Värtan, men
sedan finns även hockeyspe-
larna Lennart Carsbrink och

Kurt Lilja, vilka spelade fotboll i Värtan.

Fotnot: Alfa var en tablettask (ganska äckliga ta-
bletter tycker red.) som fanns 1949 – 1961. I varje ask
låg en bild, oftast på kända fotbolls- och hockeyspe-
lare. Alla grabbar samlade på bilderna och försökte
byta bort sina dubletter. En komplett samling inne-
håller 1.702 bilder.

MATS REHN

John »Jompa« Eriksson, född 1929, fostrad i
Värtans IK, bronsmedaljör i Östsvenskan för VIK 1949–50
innan det blev Djurgårdens IF; två gånger svensk mästare
i fotboll för DIF; tio landskamper; specialiteter för centern
»Jompa« var huvudspelet och kämpaglöden.

Värtans IK 1949 med bl a Kurt Johansson.

Bakre från vänster: Jompa Eriksson, Gunnar »GeGe« Gustavsson,
Rolf Parmér, Kalle Brunberg, Rune Åström, Kurt Johansson,
Bernt Ivegren, Gunnar Svensson.

Framre från vänster: Åke »Skotten« Holmberg, Gustav »Gurra«
Norrman, Bert Rudin, Gerhard Lind, Ove Lindblad.

Serieseger!

Efter några tunga säsonger kom en rejäl framgång för Värtans seniorfotboll, serieseger i div 5 norra. Att vinna en serie kräver en rejält stor trupp, inte alltför många skador och en jämnhet över säsongen. Det kändes verkligen att laget hela tiden gjorde sitt yttersta.

Det började med en otroligt spännande bortamatch mot FK Bromma, som ledde med 2-0 vid full tid, men Värtan lyckades kvittera på tilläggsminuterna. Förlust mot Danderyd och så en viktig bortaseger mot Enebyberg, en seger som mot slutet visade sig vara mycket viktig, eftersom kampen om seriesegern så småningom kom att stå mellan Värtan och Enebyberg. Vårsäsongen avslutades med fyra raka segrar och poängskörden blev 22 poäng på 11 matcher. Värtan låg dock i det läget fem poäng efter serieledande Rissne.

Förväntningarna inför hösten var stora, men inleddes med två raka hemmaförluster, Att Värtan skulle kunna hänga med i toppstriden kändes här ganska avlägset. Laget krigade dock vidare och

radade därefter upp sju raka segrar. Nyckelmatchen var hemmafighten mot Enebyberg, som slogs tillbaka med 2-1 med segermålet i slutminuten. Här avgjordes serien! Värtan ryckte till sig serieledningen med fyra poäng och hade ödet i egna händer med två matcher kvar. Det fanns möjlighet att säkra seriesegern i näst sista matchen mot Danderyd, men det blev bara oavgjort och plötsligt hade serieledningen krympt till två poäng och något sämre målskillnad än Enebyberg. Serien avslutades mot FK Bromma hemma och Värtan var piskat att vinna. Efter en nervös första halvlek, där Värtan dock ledde med 1 - 0, blev det så småningom en stabil seger med 5-0. Stort jubel på ett välbesökt Hjorthagens IP. Lite vemodigt att det var Värtans sista hemmamatch på naturgräs. 2012 blir det konstgräs.

Stort beröm till ledartrion Roger Mellin, Stefan Eriksson och Tuomo Viitanen, som förmådde att entusiasmera laget hela säsongen. Undertecknad tyckte att Värtans bästa spelare under säsongen var målvakten Benjamin Johnsson Nyborg (stort genombrott), mittbacken Oskar Andersson (som upplevt raset från div 2 till div 5 och äntligen fick vara med om en serieseger), samt skyttekungen och trotjänaren Fredrik Svedberg.

HJORTHAGENS MÄKLARE SEDAN 1991

Jag kan Hjorthagen utan och innan efter att ha sålt 360 lägenheter här. Försäljningen sköter jag personligen, från början till slut. Flyttstädning och deklarationshjälp ingår i priset. Alla dagar kl 8-22 når du mig på 664 07 50.

Reg. Fastighetsmäklare Johnny Harrelind
Wenströmsvägen 6 i Abbis.
johnny.harrelind@fmf.se · www.harrelinds.se

Tack till våra sponsorer:

Tack för Värtagiven 2011

Stort tack till alla som deltog i Värtagiven 2011 och skänkte 10 kr per mål som A-laget gjorde i seriematcherna:

Bengt Berg	Folke Jansson	Bengt Sparrelid
Kurt Werner	Leif och Titti	Thomas Nilsson
Mats Rehn	Andersson	Bengt Sparrelid
Bengt och Monica	Inge Lindström	Peter Arghe
Pettersson	Leif Wahlström	Jan-Eric Carlsson
Karl Blixt	Bengt Sundholm	Jan Johansson
Per-Olof Andersson	Bo Sundholm	Lars Lundh
Hans Lindgren	Jan Olson	Lennart Lindholm
Rolf Rudin	Lars G Johansson	Roger Lövgren
Börje Forsberg	Tord Hettman	Conny Langetz
	Agne Bergström	

Värtans interna skytteliga

Fredrik Svedberg 23	Emil Andersson 5
Fredrik Perlskog 8	Joel Brännström 4
Magnus Wård 7	Andreas Friman 3

Division 5 Norra

Värtans IK	22	15	2	5	70-29	47
Enebybergs IF	22	14	3	5	65-21	45
Kallhälls FF	22	13	4	5	53-30	43
Rissne IF	22	13	2	7	44-32	41
Danderyds SK	22	9	8	5	46-25	35
Sollentuna Fotb IF	22	10	5	7	45-27	35
Kista SC	22	9	4	9	45-49	31
Ursviks IK	22	8	5	9	33-41	29
FK Bromma	22	7	2	13	32-58	23
Sollentuna United	22	6	2	14	33-63	20
Huvudsta IS	22	2	7	13	20-60	13
FC Djursholm	22	3	2	17	28-79	11

En glad men lite rörig bild efter sista matchen mot FK Bromma. I denna sista match på Hjorthagens naturgräs bärgades seriesegeren

Värtastödet 2011

Värtastödet är en av klubbens viktigast inkomstkällor. Många Hjorthagsbor och Värtavänner ger genom sina gåvor klubbens ideellt arbetande ledare en uppmuntrande klapp på axeln. Det kan behövas eftersom det närmaste dryga halvåret kommer att bli besvärligt. Värtans IK kommer nämligen att vara hemlös, eftersom idrottsplatsen och huset med klubblokal och materialrum kommer att byggas om. Hösten 2012 ljusnar det förhoppningsvis med en ny idrottsplats, ny klubblokal och med den första inflyttningen i Norra Djurgårdsstaden.

Värtastödets idé är enkel. Du som vill stödja Värtans IKs verksamhet sätter in ett valfritt belopp på klubbens plusgirokonto 25 93 93 - 7. Varje bidragsgivare tackas i nästa nummer av Värta-bladet.

Gör inbetalningen senast sista februari 2012. Skriv ditt namn tydligt på talongen, så att vi kan tacka dig på avsett vis.

Mats Rehn, *ordf*, Britta Hidesten, *kassör*, Jan Olson, *sekreterare*, Inge Lindström, *ledamot*.

Thai & Sushi

Ropsten

Thai Food & Sushi

Take away

08-664 64 40

Vi finns på bussterminalen vid Ropsten

NU FINNS VI ÄVEN I HJORTHAGEN!

KONTAKTA
OSS FÖR
FRI VÄRDERING
OCH
RÅDGIVNING.

OM SKANDIAMÄKLARNA

SkandiaMäklarna startade 1980 i Stockholm. Idén var att erbjuda tjänster med högre kvalitet än andra i branschen. Sedan 1992 har företaget växt på franchisebasis och 2005 förvärvades företaget av Danske Bank vilket medförde en större kontaktyta och ett bättre utbud av tjänster till våra kunder. Framförallt kan vi erbjuda våra kunder marknadens bästa finansiering. Idag är SkandiaMäklarna ett av Sveriges största fastighetsmäklarföretag med över 400 medarbetare på 75 kontor. Företaget förmedlar privatboende, dvs. villor, bostadsrätter och fritidshus, samt kommersiella fastigheter, gods, gårdar och lantbruk.

SkandiaMäklarna

ARTEMISGATAN 14, 115 42 STOCKHOLM
TELEFON: 08-509 069 60 / WWW.SKANDIAMAKLARNA.SE

Värtans IK:s ungdomssektion

Ännu en ångvältssäsong för F96

Att Värtans F96 2010 kunde vinna trippeln: ST-cupen, Gothia Cup och Sanktan (de tre mest prestigefyllda tävlingarna) kändes osannolikt. Hur skulle det gå att 2011 klara favorittrycket? Det började i stor stil med vinst i ST-cupen och dessutom svenskt mästerskap i Futsal.

Precis som förra året föregicks Gothia Cup i Göteborg av en veckas miniläger. Som regerande mästare fick Värtan stor uppmärksamhet och bloggare som Simon Bank och Erik Niva menade att Värtans F96 är framtiden för svensk damfotboll. Gothias officiella matchprogram hade rent av Värtans Olga Langenskiöld som omslagsbild. Till skillnad mot tidigare år tog laget in på ett hotell och alla uppskattade att man fick sova i riktiga sängar.

Första matchens motståndare var Real Como från Italien. Förlust med 1-3 efter en rörig match, där domaren inte infann sig och en ungdomsdomare fick leda matchen. Utan att överdriva kan man säga att domaren stod under hård press från Real Comos ledare. Värtan gick dock vidare efter klara segrar mot Skiljebo (9 - 0) och Team Hudik (4 - 0). I 32-delsfinalen slogs Alnö med 4 - 0 och i 16-delsfinalen väntade Norges bästa lag Grand Bodö. Tack vare två tidiga hörnmål vann Värtan med 2 - 0. Därefter väntade Göteborgs stora hopp Torslanda. Skulle Värtan orka, det handlade ju om den tredje matchen för dagen? Värtan vann med 4 - 1, efter bl a ett riktigt drömmål av Clara Richter.

På fredagen gällde det kvartsfinal mot Boo. Före matchen fick Nora Otterhäll veta att hon blivit uttagen till landslaget. Nora visade klassen med ett mål från 40 meter och Värtan kunde vinna med 2 - 1. I semifinalen väntade Norrköping, som lite oväntat slagit USA:s bästa lag som inte förlorat en match på fem år och som sponsras av Nike och Manchester United. Efter en stenhård match vann

Värtan med 1 - 0. Målskytt: Andrea Huntzinger.

Värtan gick således till final igen. Motståndare Cestria Girls från Newcastle med flera landslagspelare. Tusentals åskådare fick se Nora Otterhäll göra matchens enda mål redan i fjärde minuten. Värtan vinnare av Gothia cup för andra året i rad! Backlinjen Tess Pergament, Olivia Muhrbeck, Paulina Mangell, Vendela Lagerljung måste få beröm. Inte ett enda mål släpptes in i slutspelet.

Det stora under hösten var förstas slutspelet i S:t Erikscupen, "Sanktan". I semifinalen mötte Värtan förra årets finalmotståndare AIK. Värtan ledde med 3 - 0, men AIK lyckades hyfsa siffrorna till 3 - 2 i slutminuterna. Ny final igen och nu mot Sollentuna, som slog Hammarby i semifinalen. Sollentuna fick ledningen med 1 - 0 och Värtans kvittering kom först i slutsekunderna genom Olga Langenskiöld. I förlängningen gjorde Clara Richter 2 - 1 till Värtan, men Sollentuna kvitterade till 2 - 2. Finalen fick alltså till straffar. I sjunde straffomgången lyckades Värtan avgöra och tog på nytt hem Sanktan. Värtan upprepade därmed trippeln från 2010 med vinst i ST-cupen, Gothia cup och Sanktan.

29 oktober spelades Riksfinalen på Valhalla IP i Göteborg mellan Göteborgs, Skånes och Stockholms bästa F96-or. Här blev Värtan tvåa efter att ha slagit Frölunda, men förlorat mot Lunds/ Veberöd. Lite otur hade Värtan med lottningen, när man fick spela båda matcherna med bara två timmars paus emellan. Laget ser redan fram emot nya utmaningar 2012.

HUGO BERGGREN

Nora Otterhäll på Bosön vid en träning med 15-åringarnas landslag. Foto: Rolf Rudin

Omslaget till Expressens Sanktan-bilaga 2010. Värtans Pliga Langenskiöld och Fiona McDonald.

2011/08/07

Värtans P03 vid ett träningstillfälle

Värtans F01 på Östermalms IP

Övre raden ledare: Marie Ågren, Francois Laurent Briès, Ulf Janzon, Annette Modin.

Övre barnraden: Melina Gustafson, Jonna Rettig, Elin Svartz, Alva Schöldz, Olivia Axe.

Mellanraden: Hannah Rahm, Cloé Bries, Nora Ågren, Line Fryksenius, Madelene Concha Modin

Liggande: Ebba Hansson, Matilda Rilde

Omslaget till Gothia Cups officiella programblad 2011: Värtans forward Olga Langenskiöld till höger.

Värtans IK 2011

Värtans A-lag i fotboll på Stadion i augusti 2011 inför matchen mot Kista - vinst med 4-0. Värtan vann sedan division 5 Norra.

Bakre från vänster: Stefan Eriksson (sportchef), Tuomo Viitanen (lagledare), Mathias Lundh, Jesper Costmar, Victor Lang, Gustaf Snöbomh, Roger Folkhage, Joel Brännström, Magnus Wård, Oscar Pilgrim, Fredrik Svedberg, Roger Mellin (coach).

Främre från vänster: Kim Lindholm, Joakim Ludvigsson, Fredrik Perlskog, Benjamin Johnson Nyborg, Emil Andersson, Andreas Friman. (Foto Christer Langseth)